

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

3631

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

XIII - H - 1 / 1973

ARHIVA

FOND INFORMATIV

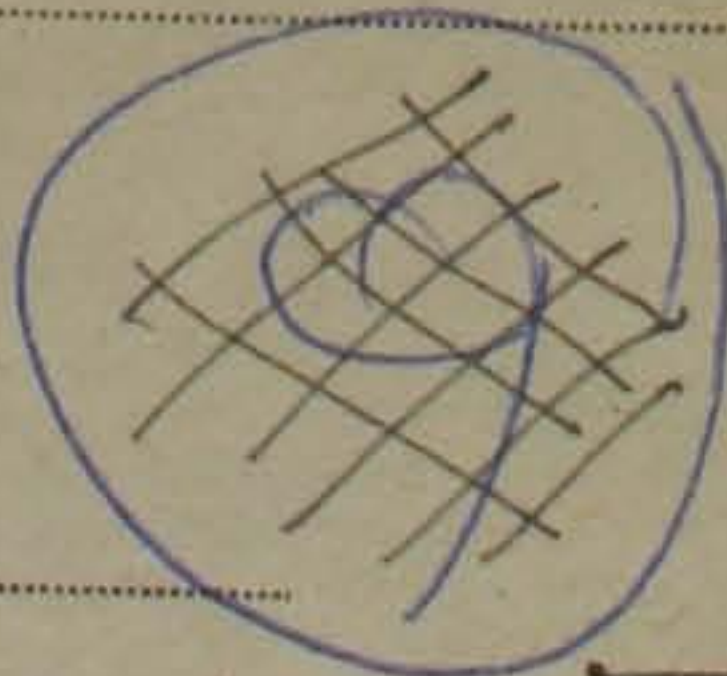
Dosar Nr. **9**

Vol. Nr. **9**

Privind 5-39; 90020; 90024; 90026;
90028; 90031; 87126

Data

1973

~~261 file~~
261 file

PERMANENT

Urmează Vol. Nr.

9

13/6

198

MINISTERUL DE INTERNE

STRICT SECRET
3/00160.060
9 martie 1973

Se aprobă
Notă
09.03.1973

MINISTERUL DE INTERNE
Direcția secretariat
* 3 *
Intrare nr. 13/0090026
Ziua 13 luna III 1973

Notă-documentar

privind stadiul urmăririi
radioamatorilor

In urma măsurilor informative și tehnico-operative întreprinse asupra radioamatorilor a rezultat că această categorie de persoane se află, din ce în ce mai mult, în atenția serviciilor de spionaj străine.

In ultima perioadă, numărul radioamatorilor autorizați a crescut, printre ei aflându-se:

- mulți care lucrează în obiective economice și instituții unde sînt concentrate date secrete, iar unii au acces sau tangență cu acestea;
- persoane ce întrețin - oficial sau neoficial - legături cu diverși cetățeni străini, ori au rude, prieteni, foști colegi de serviciu emigrați sau fugiți în străinătate - unii dintre aceștia fiind cunoscuți ca agenți sau cadre ale serviciilor de spionaj - cu care stabilesc legături și contacte;
- unii au efectuat și efectuează dese deplasări în exterior și nu cunoaștem dacă aceștia au fost vizați, contactați sau s-a acționat asupra lor de către serviciile de spionaj.

137 199

In urmărirea activității radioamatorilor străini și români cât și a operatorilor radio ce deservește radio-stațiile unor instituții civile din țara noastră s-a avut în vedere realizarea sarcinilor ordonate de tovarășul prim-adjunct al ministrului de interne, general-lt. Grigore Răduică, la data de 15 febr. 1971, ce au constat, în principal, în:

- intensificarea măsurilor informativ-operative în rîndul acestor categorii de persoane;
- reactualizarea evidenței lor și comunicarea de către Serviciul "A" a datelor privind-i pe aceștia unităților centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne, pentru a face obiectul supravegherii informative generale;
- organizarea în București a unui post de control radio, prin sondaj, al gamelor de radioamatori, încadrat cu rezerviști și în teritoriu a două posturi de control radio în care activează operatori din rîndul radioamatorilor - colaboratori;
- supravegherea corespondenței poștale externe a radioamatorilor români și străini.

Ca urmare a aplicării acestor măsuri, au rezultat următoarele

- unii radioamatori au efectuat emisiuni ilegale de radio;
- au existat încălcări ale prevederilor regulamentului de radiocomunicații privind activitatea radioamatorilor din țara noastră;
- unii radioamatori au stabilit relații apropiate cu diverși parteneri, dispun de aparatură modernă, și-au fixat întîlniri, au solicitat și primit aparatură radio, piese de schimb și literatură de specialitate editată în străinătate;
- radioamatorii români sînt obligați să răspundă cu amabilitate la solicitările celor străini, ca urmare a serviciilor aduse de aceștia;

- cu toate că în transmisiuni folosesc coduri uzuale, autorizate, pot stabili în mod convențional alte comunicări ;
- deși au legături permanente- unele de lungă durată - cu radioamatorii străini, radioamatorii români nu sînt apreciați ca "cetățeni români ce întrețin relații cu cetățeni străini" și ca atare, să fie obligați să informeze despre aceste legături, natura relațiilor și conținutul discuțiilor.

Cu toate că s-au obținut unele rezultate pe această linie, apreciem că munca desfășurată în problema radioamatorilor nu a fost la nivelul cerințelor actuale.

În scopul stabilirii cauzelor ce au generat acest aspect, la 6 febr. 1973 s-a organizat o consfătuire de lucru în problema radioamatorilor cu Direcțiile I-a, a II-a, a III-a, a IV-a și Serviciul "A", cu care ocazie a rezultat că :

- nu există o delimitare a sarcinilor pe unități și responsabilități în ceea ce privește supravegherea informativă generală a activității radioamatorilor și operatorilor radio ;
- urmărirea activității radioamatorilor - ca o categorie de persoane care întrețin legături cu cetățenii străini - nu a constituit o preocupare sistematică a direcțiilor operative, iar în cazurile care au intrat în atenția acestora, cooperarea cu Serviciul "A" nu a fost întotdeauna satisfăcătoare ;
- colaborarea Ministerului de Interne cu organele civile care au atribuțiuni pe linia radioamatorilor, în vederea pregătirii contrainformative a acestora, a cunoașterii activității lor și a prevenirii unor eventuale prejudicii aduse statului român, a fost sporadică și de eficiență redusă ;
- persoanele care au cerut și nu au obținut aprobarea de a lucra ca radioamatori au scăpat atenției Ministerului de Interne, deși unele dintre acestea dispun de posibilități tehnice necesare intrării în legătură radio cu exteriorul;

- se cunoaște relativ puțin despre activitatea - și eventual, apartenența la serviciile de spionaj - a radioamatorilor străini care întrețin legături cu persoane din România;
- deși Serviciul "A" a trimis evidența radioamatorilor pe zone și obiective de răspundere la unități centrale și teritoriale, aceasta în prezent este dispersată în cadrul lor atât pe linia Direcțiilor a I-a, a II-a, a III-a, cât și în cadrul birourilor de evidență și dispecerat sau în cadrul grupei de transmisiuni cifrate;
- actuala formă de avizare folosită de Departamentul Poștelor și Telecomunicațiilor pentru autorizarea candidaților la radioamatorism este greoaie și anormală, astfel:
 - în baza solicitării acestui departament, Serviciul "A", la rîndul său, se adresează pentru avizare unităților centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne pe raza cărora activează și domicilizează solicitanții; în acest fel se depășesc termenele legale de soluționare a cererilor;
 - autorizarea sau refuzarea ei, care, de fapt, este de competența comisiei superioare a radiocomunicațiilor din D.P.Tc., se exercită, de fapt, de reprezentantul Ministerului de Interne, ceilalți membri ai comisiei (din cadrul Ministerului Apărării Naționale și D-P.Tc.) avînd o participare formală;
- în cazurile de neautorizare, persoanele respective trag concluzia că fac obiectul urmăririi organelor de securitate și se sustrag de la aceasta, îngreunînd munca de cunoaștere a activității lor;
- după autorizare, activitatea de control a transmisiunilor radio nu se desfășoară în mod corespunzător de către organul specializat și însărcinat prin lege din cadrul D.P.Tc., sub diferite pretexte, ca:
 - existența unor multiple sarcini;
 - insuficientul număr de operatori.

- șefii radiocluburilor județene nu au ca atribuție de serviciu controlul local al gamelor de radioamatori, cu toate că au pregătirea și dotarea tehnică corespunzătoare;
- se manifestă o insuficientă preocupare în direcția educării radioamatorilor în spiritul respectării legii privind apărarea secretului de stat și pe linia pregătirii lor contrainformative;
- Departamentul Poștelor și Telecomunicațiilor nu consultă, în prealabil, Ministerul de Interne cu ocazia încheierii unor acorduri bilaterale care permit radioamatorilor autorizați de țara contractantă să efectueze transmisiuni radio de pe teritoriul țării noastre și nu ia măsuri de controlare a activității-radio a acestora.

In scopul înlăturării neajunsurilor constatate, a cauzelor lor și pentru a preveni scurgerea de informații către dușman, prin intermediul radioamatorilor, unitățile Ministerului de Interne răspunzătoare în această problemă au următoarele sarcini:

- cunoașterea multilaterală a activității acestei categorii de persoane, a legăturilor acestora (în special, cu străinătatea) și a posibilităților lor - prin folosirea sau eludarea prevederilor legale- de a aduce prejudicii statului nostru;
- desfășurarea unei activități informative sistematice, combinată cu măsuri tehnice corespunzătoare, în baza unor evidențe clare, complete și actuale și a unei concepții de muncă unitară și adecvată specificului impus de eventualele acțiuni duse împotriva securității statului nostru de persoane din această categorie;
- inițierea, punerea în aplicare și sprijinirea altor organe în realizarea unui complex de măsuri educative, contrainformative, de control etc., a căror finalitate să fie prevenirea scurgerii de secrete și a altor abateri de la prevederile legale care reglementează statutul radioamatorilor.

In vederea îndeplinirii acestor sarcini, se vor lua o serie de măsuri informative și tehnico-organizatorice, astfel:

1. Federația română de radioamatorism va trece ca obiectiv deservit contrainformativ de la Direcția I-a la Direcția III-a, care va coordona activitatea de urmărire a persoanelor din această categorie suspecte că desfășoară acțiuni îndreptate împotriva securității statului. Direcția III-a va cuprinde în cadrul activității de supraveghere informativă generală și radioamatorii care lucrează în obiective ce nu sînt deservite contrainformativ de organele de securitate.

Radioamatorii care lucrează în obiective deservite contrainformativ de alte unități ale Ministerului de Interne decît Direcția III-a vor face obiectul supravegherii operative generale a acestora.

Ele vor coopera și vor face schimb de informații cu Direcția III-a în cazurile activităților de natură informativă.

Aparatul central și teritorial să ia măsuri de controlare a modului de aplicare a Legii 23 și HCM 18, în scopul prevenirii și obligării radioamatorilor să anunțe ce legături au în străinătate natura acestora, piesele și obiectele ce le primesc.

Eficiența muncii de supraveghere informativă generală a radioamatorilor va fi analizată semestrial sau ori de cîte ori este nevoie, la nivelul factorilor răspunzători, cu care ocazie să se stabilească noi măsuri care să impulsioneze munca pe această linie.

Direcția III-a și compartimentele corespondente din teritoriu să intensifice infiltrarea în conducerile federațiilor județene de radioamatorism de cadre active ale Ministerului de Interne sau ofițeri de rezervă ce au astfel de preocupări, cu ajutorul cărora să putem exercita, în lumina regulamentelor, un control permanent asupra radioamatorilor, studierea unora etc. și va controla și sprijini munca de educare în spiritul respectării de către aceștia a legilor și regulamentelor ce le reglementează statutul.

2. Unitățile centrale și teritoriale ale Ministerului de Interne să participe efectiv la măsurile de verificare întreprinse asupra persoanelor care solicită să devină radioamatori.

Avizările vor fi date de către conducerile unităților și sub-unităților ce deserveșc contrainformativ obiectivele în care respectivii lucrează sau de Direcția III-a, când obiectivul nu este deservit de organele de securitate.

3. Direcțiile a I-a, a II-a, a III-a, a IV-a și compartimentele corespondente din teritoriu, prin posibilitățile rețelei informative și alte mijloace, să ia măsuri de selecționare și stabilire a radioamatorilor suspecti și de lucrare a lor în forme organizate, pe profilul unităților.

La baza selecționării suspectilor să se aibă în vedere criteriile temeinice și cât mai variate, printre care:

- radioamatorii care au relații cu elemente din baza de lucru;
- radioamatorii care au rude sau legături în rîndul cadrelor și agenților serviciilor de spionaj;
- cei ce dețin sau au acces la secrete și intră în relații neoficiale cu cetățeni străini;
- persoane care au efectuat sau urmează să facă deplasări temporare în străinătate și au legături sau rude în țara respectivă sau care, după întoarcere, și-au schimbat modul de comportare, acordînd atenție unor probleme ce nu sînt de competența lor, au avut comportare suspectă pe timpul deplasării în străinătate (desprinderi de grup, contactări de fugari sau emigranți, cheltuieli ce depășesc diurnele etc.);
- modul în care radioamatorii răsplătesc serviciile ce le sînt făcute de străinii de la care primesc piese, obiecte etc. (cine sînt persoanele sau organele reale care se ascund sub fictivul expeditor: serviciile de spionaj, diverse organizații etc.).

4. Stabilirea radioamatorilor din străinătate cu care radioamatorii români sînt în contact radio și cu care poartă corespondență (verificarea, deci, în evidențele Serviciului "A", ale Direcției a VI-a și apoi în evidența cetățenilor străini, pentru a stabili dacă au fost în țara noastră și unde s-au deplasat).

5. Direcția II-a va organiza o ședință de lucru la care, vor participa, pe lângă factorii de răspundere din cadrul Direcției Poștelor și Telecomunicațiilor, și reprezentanți ai Direcției a III-a, urmărindu-se:

- reactivizarea centrului specializat de control a transmisiunilor radioamatorilor; materialele rezultate din acest control să fie trimise spre prelucrare Serviciului "A", care va prelua ca obiectiv colectivul ce încadrează acest centru;
- să se realizeze avizarea candidaților pe bază de cazier judiciar, care să se anexeze la cererea respectivă a celui în cauză;
- înscrierea ca atribuție de serviciu a șefilor radiocluburilor județene de a efectua controale locale asupra gamelor folosite de radioamatori;
- consultarea Serviciului "A" și Direcției a III-a înainte de încheierea unor acorduri bilaterale (cu federațiile sportive de radioamatori din alte țări).

6. Ofițerii de contrainformații militare să analizeze această problemă pentru a întreprinde măsuri de identificare și de verificare a radioamatorilor ce vin din viața civilă (de regulă, aceștia sînt repartizați în unități militare de transmisiuni, cunosc secrete etc.)

- unitatea care a avut în atenție un radioamator pînă la încadrarea în rîndul forțelor armate, să comunice obligatoriu organului de contrainformații militare respectiv toate datele privind pe acesta;
- să se identifice radioamatorii din rîndul cadrelor active ale forțelor armate și în fiecare caz să se ia măsurile ce se impun.

7. Serviciul "A"

- să sprijine cu mijloace tehnice toate acțiunile ce se duc de către unitățile centrale și teritoriale asupra unor radioamatori suspecti;

- să colaboreze cu celelalte unități în acele cazuri în care aportul său este indispensabil;
- împreună cu organele de control din punctele de frontieră și Direcția VI-a, să verifice aparatura și piesele de schimb (lămpi, cristaluri, benzi etc.) ce sosesc din străinătate.

8. Unitățile centrale și teritoriale să ia măsuri de punctarea, studierea și recrutarea unor informatori din rîndul radioamatorilor, pentru a-i:

- feri de a săvîrși anumite fapte împotriva legilor;
- folosi în verificarea altora, în țară și străinătate și întreprinderea unor combinații în toate direcțiile.

În recrutare să avem în vedere, în principal, pe acei radioamatori care sînt foarte pasionați în practicarea acestui sport, ei fiind mai pretabili la încălcarea prevederilor regulamentului.

Este necesară, de asemenea, recrutarea de rețea din rîndul radioamatorilor străini care au legături cu cei din țara noastră, cu ajutorul cărora să putem verifica și iniția unele combinații.

9. Să se creeze o evidență la CID (și secțiile CID) a:

- radioamatorilor din străinătate care au legături cu radioamatorii români și să stabilim care din aceștia au interese de a intra în relații cu țara noastră și în ce scop;
- radioamatorilor români, pe locuri de amplasare (dacă sînt lîngă obiective sau trasee importante etc.), pe domiciliu și obiective economice unde își desfășoară activitatea. La întocmirea acestor evidențe să contribuie toate unitățile.

10. Serviciul "A" și Direcția III-a să restudieze actele normative care reglementează funcționarea activității de radioamatorism și să facă propuneri pentru reactualizarea unor prevederi ale acestora.

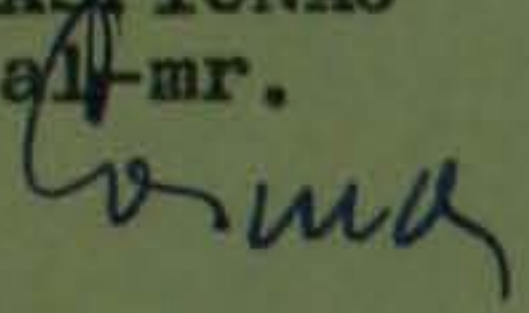
11. Ofițerii de securitate care lucrează această problemă să studieze și să cunoască aspectele principale ale activității și aparaturii folosite în domeniul transmisiunilor radio-

745/207

In cadrul pregătirii profesionale a ofițerilor de securitate să se predea și să se seminarizeze teme cu privire la mijloacele de legătură radio între cadre și agenți ai serviciilor de spionaj.

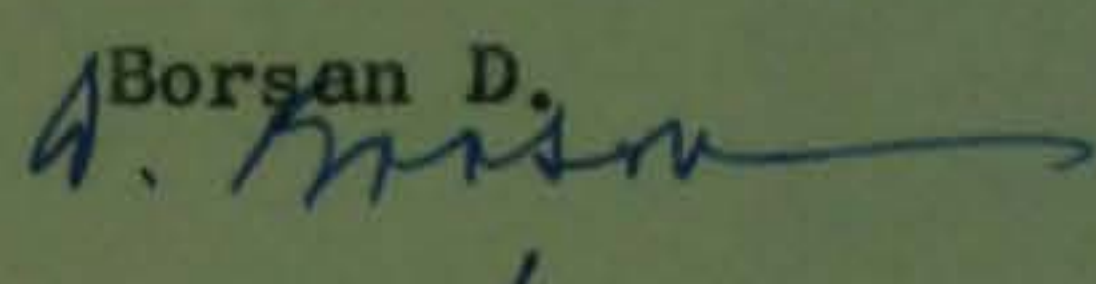
12. In planurile de căutare a informațiilor ale unităților centrale și teritoriale și în planurile de muncă să se prevadă măsuri concrete, cu termene și responsabilități și pe această linie.-

SEFUL DIRECTIEI
GENERALE DE
CONTRASPIONAJ
general-mr.

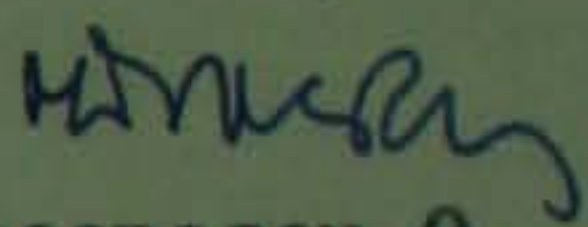

Cosma N.

SEFUL DIRECTIEI
GENERALE DE
INFORMATII INTERNE
general-mr.

Borsan D.

SEFUL DIRECTIEI
GENERALE TEHNICE
general-mr.

Diaconescu O.